

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12.12.22 r ZUS I Oddział w Ł. odmówił K. K. prawa do rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach i szczególnym charakterze z uwagi na nieudowodnienie 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Organ uwzględnił 2 lata, 2 m-ce i 11 dni takiego zatrudnienia w okresie: 21.05.1992 – 31.07.1992, 1.01.2007 – 31.05.2008, 1.06.2008 – 31.12.2008 w (...) spółka zoo. Do pracy w warunkach szczególnych nie zaliczono okresu 1.08.1992 – 30.04.2004 r oraz okresu 1.05.2004 – 31.12.2006 r na stanowisku murarz – malarz, ponieważ nie jest zgodne z powoływanymi w świadectwie pracy w warunkach szczególnych przepisami resortowymi

(decyzja – k.46 akt ZUS)

W odwołaniu z dnia 16. 01.2023 r K. K. wniósł o zmianę decyzji. Wniósł o zaliczenie do pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia 2.09.1974 – 8.05.1992 w (...) Kombinacie Budownictwa (...), na stanowisku posadzkarz – płytkarz.

(odwołanie – k. 3)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie przytaczając argumentację jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

(odpowiedź na odwołanie – k. 4)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca K. K. urodził się w dniu (...)

(bezsporne)

W dniu 23.08.2022 r złożył wniosek o emeryturę wraz z rekompensatą.

(wniosek – k. 1 akt ZUS)

Wnioskodawca w okresie 2.09.1974 – 8.05.1992 r był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) , w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku posadzkarz – uczeń, posadzkarz – płytkarz.

/świadectwo pracy – k. 30 akt ZUS/

W okresie tego zatrudnienia wnioskodawca układał płytki PCV w grupie robót wykończeniowych i gwarancyjnych. Sprzątał po malarzach, gruntował podłoże. Wylewkami zajmowała się inna brygada.

/zeznania wnioskodawcy e – prot. z dnia 14.03.23 00:02:20 w zw. Z e – prot. z dnia 18.04.23 00:02:08, zeznania świadka A. G. – e – prot. z dnia 14.03.23 00:15:31, H. K. – 00:18:03, angaż – k. 34,38/

W okresie 21.05.1992 – 28.09.2022 r wnioskodawca był zatrudniony w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w A. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach: izolier, murarz- malarz, murarz- malarz – palacz, palacz, operator pieców, operator kotłów, operator kotłów – mechanik.

/świadectwo pracy – k. 37 akt ZUS/

Do zakresu obowiązków wnioskodawcy od dnia 21.05.1992 r na stanowisku murarz – malarz należało wykonywanie prac remontowych i budowlanych na terenie Zakładu (...) a w szczególności roboty murarskie, malarskie, izolacji

rurociągów sieci ciepłej, dokonywanie regularnych przeglądów węzłów ciepłych. Stanowisko murarz – malarz wnioskodawca formalnie zajmował od 1.08.1992.

Od 11.12.2001 r wnioskodawca posiadał świadectwo kwalifikacyjne uprawniające do zajmowania się eksploatacją urządzeń instalacji i sieci na stanowisku eksploatacji.

Zgodnie z aneksem do zakresu czynności z dnia 28.12.2001 r do wnioskodawcy należało, w przypadku wyznaczenia harmonogramem pracy lub przełożonych /w zastępstwie/ prowadzenie ruchu kotłów zgodnie z instrukcją obsługi i technologii ciepłowni, obsługa urządzeń odzūżlania i odpylania oraz nawęglania, zgodnie z instrukcją obsługi oraz przepisami bhp i ppoż po wyznaczeniu przez przełożonych, obsługa wagi samochodowej, utrzymywanie porządku i czystości na stanowiskach pracy oraz w pomieszczeniach socjalnych.

W dniu 9.01.2002 r ukończył instruktaż stanowiskowy na stanowisku palacza.

Zgodnie z aneksem do zakresu czynności z dnia 15.03.2004 r do wnioskodawcy należało w przypadku wyznaczenia przez przełożonych obsługa wagi samochodowej i przyjmowanie dostaw węgla na plac węglowy.

Od dnia 30.04.2004 r wnioskodawcy powierzono stanowisko murarz – malarz, palacz.

Zgodnie z kartą stanowiska pracy z dnia 22.11.2006 r do obowiązków wnioskodawcy należało:

- wykonywanie prac remontowo – konserwacyjnych na terenie (...), w szczególności: murarskie, izolacyjne oraz malarskie
- w przypadku wyznaczenia harmonogramem pracy lub przełożonym/w zastępstwie/ prowadzenie ruchu kotłów zgodnie z instrukcją obsługi i technologii ciepłowni
- obsługa urządzeń odzūżlania i odpylania oraz nawęglania zgodnie z instrukcją obsługi oraz przepisami bhp i ppoż po wyznaczeniu przez przełożonych
- obsługa wagi samochodowej i przyjmowanie dostaw węgla na plac węglowy
- utrzymanie porządku i czystości na stanowiskach pracy oraz w pomieszczeniach socjalnych.

Od 1 grudnia 2006 r powierzono wnioskodawcy obowiązki palacza.

Zgodnie z kartą stanowiska pracy z dnia 20.12.2006 r do obowiązków wnioskodawcy należało m.in:

- obsługa kotłów zgodnie z instrukcją obsługi kotła i technologii kotłowni
- prowadzenie zapisów parametrów kotłów i kotłowni zgodnie ze wskazaniami aparatury kontrolno – pomiarowej
- kontrolowanie na bieżąco wskazań przyrządów i aparatury kontrolno – pomiarowej
- sprawdzanie stanu opału w zasobnikach węgla
- sprawdzanie stanu wody technologicznej w zbiornikach w stacji uzdatniania wody
- kontrolowanie urządzeń odzūżlania i odpylania
- obsługa wagi samochodowej i przyjmowanie dostaw węgla na plac węglowy.

Od dnia 1.06.2008 r wnioskodawcy powierzono obowiązki operatora pieców. Zakres obowiązków nie uległ zmianie.

/zakres obowiązków – k. 3, angaż k. 4, świadectwo kwalifikacyjne, aneks – k. 39, zaświadczenie – k. 40, aneks – k. 51, angaż – k. 54, karta stanowiska pracy – k. 66, karta stanowiska pracy – k. 69, angaż – k. 71, porozumienie zmieniające – k. 77, karta stanowiska pracy – k. 78 cz. B akt osobowych/

Wnioskodawca obsługiwał piece na miał z mechanicznym rusztem i podajnikiem. Pilnował parametrów wody i czy równo podawany jest węgiel. Jedynym procesem niezautomatyzowanym było zdmuchiwanie sadzy. Kotły były zautomatyzowane. Nie malował węzła cieplnego.

/zeznania wnioskodawcy e – prot. z dnia 14.03.23 00:02:20 w zw. Z e – prot. z dnia 18.04.23 00:02:08

Zgodnie ze świadectwem wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 7.11.2022 r wystawionym przez (...) sp. Z (...), wnioskodawca w okresie:

- **21.08.1992 – 31.07.1992** stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy wytwarzaniu, przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz montażu, remoncie, eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych maszynisty urządzeń odpylania, odpopielania i odzūżlania wymienione w **wykazie A, dział II poz. 1** załącznika do rozporz. RM z dnia 7.02.1983 r, na stanowisku **izoler**, które jest tożsame ze stanowiskiem wymienionym w **wykazie A, dział II poz. 37** zawartym w zał. Nr 1 do zarządzenia nr 9 (...) O (...) z dnia 1.07.1983 r w sprawie stanowisk pracy w zakładach pracy resortu administracji, gospodarki terenowej i ochrony środowiska, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, uprawniające do niższego wieku emerytalnego oraz do wzrostu emerytury lub renty inwalidzkiej,

- **1.08.1992 – 30.04.2004 r** stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy wytwarzaniu, przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz montażu, remoncie, eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych maszynisty urządzeń odpylania, odpopielania i odzūżlania wymienione w **wykazie A, dział II poz. 1** załącznika do rozporz. RM z dnia 7.02.1983 r, na stanowisku **murarz -malarz**, który w zakresie czynności posiadał następujący zakres obowiązków: malowanie rurociągów sieci ciepłej, obsługa urządzeń odzūżlania i odpylania oraz nawęglania, co jest tożsame ze stanowiskiem **wymienionym w wykazie A, dział II poz. 33** zawartym w zał. Nr 1 do zarządzenia nr 9 (...) O (...) z dnia 1.07.1983 r w sprawie stanowisk pracy w zakładach pracy resortu administracji, gospodarki terenowej i ochrony środowiska, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, uprawniające do niższego wieku emerytalnego oraz do wzrostu emerytury lub renty inwalidzkiej,

- **1.05.2004 – 31.12.2006 r** stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace nie zautomatyzowane palaczy i rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego wymienione w **wykazie A, dział XIV poz. 1** załącznika do rozporz. RM z dnia 7.02.1983 r, na stanowisku **murarz -malarz, palacz**, który w zakresie czynności posiadał następujący zakres obowiązków: wykonywanie prac remontowo – konserwacyjnych na terenie (...), w szczególności murarskie, izolacyjne oraz nawęglania, co jest tożsame ze stanowiskiem **wymienionym w wykazie A, dział XIV poz. 1 pkt.3** zawartym w zał. Nr 1 do zarządzenia nr 9 (...) O (...) z dnia 1.07.1983 r w sprawie stanowisk pracy w zakładach pracy resortu administracji, gospodarki terenowej i ochrony środowiska, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, uprawniające do niższego wieku emerytalnego oraz do wzrostu emerytury lub renty inwalidzkiej,

- **1.01.2007 – 31.05.2008 r** stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace nie zautomatyzowane palaczy i rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego wymienione w **wykazie A, dział XIV poz. 1** załącznika do rozporz. RM z dnia 7.02.1983 r, na stanowisku **palacz, wymienionym w wykazie A, dział XIV poz. 1 pkt.3** zawartym w zał. Nr 1 do zarządzenia nr 9 (...) O (...) z dnia 1.07.1983 r w sprawie stanowisk pracy w zakładach pracy resortu administracji, gospodarki terenowej i ochrony środowiska, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, uprawniające do niższego wieku emerytalnego oraz do wzrostu emerytury lub renty inwalidzkiej,

- **1.06.2008 – 31.12.2008 r** stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace nie zautomatyzowane palaczy i rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego wymienione w **wykazie A, dział XIV poz. 1** załącznika do rozporz. RM z dnia 7.02.1983 r, na stanowisku **palacz, wymienionym w wykazie A, dział XIV poz. 1 pkt.3** zawartym w zał. Nr 1 do zarządzenia nr 9 (...) O (...) z dnia 1.07.1983 r w sprawie stanowisk pracy w zakładach pracy resortu administracji, gospodarki terenowej i ochrony środowiska, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, uprawniające do niższego wieku emerytalnego oraz do wzrostu emerytury lub renty inwalidzkiej.

/świadczenie wykonywania pracy w warunkach szczególnych – k. 45 akt ZUS/

Decyzjami z dnia 19.09.2022 r organ rentowy przyznał wnioskodawcy zaliczkę na poczet przysługującej emerytury oraz odmówił prawa do rekompensaty, ponieważ nie wykazał zatrudnienia w warunkach szczególnych do dnia 31.12.2008 r.

/decyzja – k. 32,35 akt ZUS/

Decyzją z dnia 31.10.2022 r organ rentowy ustalił ostateczną wysokość emerytury dla wnioskodawcy i podjął jej wypłatę.

/decyzja – k. 39 akt ZUS/

W dniu 4.10.2022 r ubezpieczony wniósł do organu rentowego o ponowne rozpatrzenie prawa do rekompensaty, załączając świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

/wniosek – k. 42/

Decyzją z dnia 12.12.22 r ZUS I Oddział w Ł. odmówił K. K. prawa do rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach i szczególnym charakterze z uwagi na nieudowodnienie 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Organ uwzględnił 2 lata, 2 m-ce i 11 dni takiego zatrudnienia w okresie: 21.05.1992 – 31.07.1992, 1.01.2007 – 31.05.2008, 1.06.2008 – 31.12.2008 w (...) spółka zoo. Do pracy w warunkach szczególnych nie zaliczono okresu 1.08.1992 – 30.04.2004 r oraz okresu 1.05.2004 – 31.12.2006 r na stanowisku murarz – malarz, ponieważ nie jest zgodne z powoływanymi w świadectwie pracy w warunkach szczególnych przepisami resortowymi

(decyzja – k.46 akt ZUS)

Sąd Okręgowy dokonał następującej oceny dowodów i zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne.

Zgodnie z art. 21 ust.1 ustawy art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych o emeryturach pomostowych (tj. Dz. U. z 2017 r. , poz. 664) rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat.

Stosownie do treści ust. 2 tego przepisu rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W myśl art. 23 ust.1 i 2 powołanej ustawy ustalenie rekompensaty następuje na wniosek ubezpieczonego o emeryturę; rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, o którym mowa w przepisach art. 173 i art. 174 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Celem rekompensaty, podobnie jak i emerytury pomostowej, jest łagodzenie skutków utraty możliwości przejścia na emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego przez pracowników zatrudnionych przy pracach w szczególnych

warunkach lub w szczególnym charakterze. W przypadku rekompensaty realizacja tego celu polega jednak nie na stworzeniu możliwości wcześniejszego zakończenia aktywności zawodowej, lecz na odpowiednim zwiększeniu podstawy wymiaru emerytury z FUS, do której osoba uprawniona nabyła prawo po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego (zob. np. M. Zieleniecki, Komentarz do art. 21 ustawy o emeryturach pomostowych, LEX/el. 2017; wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 31.03.2016 r., III AUa 1899/15, LEX 2044406).

Przepisy art. 2 pkt 5 i art. 21 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych formułują dwie zasadnicze przesłanki nabycia prawa do rekompensaty, tj.:

- 1) nienabycie prawa do emerytury pomostowej,
- 2) osiągnięcie okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z FUS wynoszącego co najmniej 15 lat.

Przesłanką negatywną zawartą w art.21 ust.2 ustawy o emeryturach pomostowych jest nabycie prawa do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Skoro zgodnie z art. 23 ustawy o emeryturach pomostowych rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, a zgodnie z art. 173 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS kapitał początkowy ustala się dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., za których były opłacane składki na ubezpieczenie społeczne przed dniem 1 stycznia 1999 r., to warunek sformułowany w art. 21 ust.2 ustawy o emeryturach pomostowych należy rozumieć w taki sposób, że rekompensata jest adresowana wyłącznie do ubezpieczonych objętych systemem emerytalnym zdefiniowanej składki, którzy przed osiągnięciem podstawowego wieku emerytalnego nie nabyli prawa do emerytury z FUS obliczanej według formuły zdefiniowanego świadczenia. Analiza układu warunkującego prawo do emerytury pomostowej prowadzi do wniosku, że świadczenie to przysługuje tym pracownikom, którzy osiągnęli co najmniej 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 32 ust.1 i 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, ale nie nabyli prawa do emerytury pomostowej z powodu nieuznania ich pracy za wykonywaną w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

W przedmiotowej sprawie bezsporne jest, że odwołujący się nie nabył prawa do emerytury pomostowej, ani prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym w związku z wykonywaniem pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

Stosownie natomiast do treści art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Z kolei przepis art. 32 ust.4 stanowi, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust.2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, to jest na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 z późn. zm.).

Z §1 cytowanego rozporządzenia wynika, że jego treść stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, wymienione w §4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia.

Przepis § 2 ust.1 rozporządzenia ustala, że za okresy uzasadniające nabycie prawa do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu uważa się okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

W niniejszym postępowaniu wnioskodawca domagał się ustalenia, że w okresie zatrudnienia w (...) Kombinacie Budownictwa (...) w okresie 2.09.1974 – 8.05.1992 wykonywał pracę w warunkach szczególnych na stanowisku posadzkarz – płytkarz, a nadto – w toku procesu podniósł, iż w całym okresie zatrudnienia w (...) wykonywał pracę palacza i tym samym spełnia warunki do przyznania rekompensaty.

Rozporządzenie Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43) w § 2 ust. 2 zobowiązuje zakłady pracy do stwierdzenia okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji.

W myśl § 21-23 powołanego rozporządzenia środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia są pisemne zaświadczenia zakładów pracy, wydane na podstawie posiadanych dokumentów, oraz legitymacje ubezpieczeniowe, a także inne dowody z przebiegu ubezpieczenia. W przypadku zaś ubiegania się pracownika o przyznanie emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnym charakterze, zaświadczenie zakładu pracy powinno stwierdzać charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których jest uzależnione przyznanie takiej emerytury lub renty. Wyjątek od zasady ustalonej w powołanym przepisie jest zawarty w § 25 wymienionego rozporządzenia, który przewiduje, że okresy zatrudnienia mogą być udowodnione zeznaniami świadków, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy.

Dla rozstrzygnięcia spornej kwestii zasadnym stało się zatem ustalenie, czy praca wykonywana przez wnioskodawcę w powyższych okresach była pracą wykonywaną w warunkach szczególnych, o jakich mowa w cytowanych wyżej przepisach.

Dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzanej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2011 r. I UK 393/10).

Co do pierwszego spornego okresu, to należy podnieść, że ustalono, iż wnioskodawca w okresie 2.09.1974 – 8.05.1992 r był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...), w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku posadzkarz – uczeń, posadzkarz – płytkarz. W okresie tego zatrudnienia wnioskodawca układał płytki PCV w grupie robót wykończeniowych i gwarancyjnych. Sprzątał po malarzach, gruntował podłoże. Wylewkami zajmowała się inna brygada.

Stanowisko to i tego rodzaju prace nie zostały wymienione w Dziale V (prace w budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych) wykazu A zał. do rozporządzenia RM z dnia 7.02.1983 r w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a także w zarządzeniu nr 9 (...) z dnia 1.08.1983, zał. Nr 1, wykazie A, dział V. Zatem brak było podstaw prawnych do przyjęcia zatrudnienia na stanowisku posadzkarz – płytkarz jako pracy w warunkach szczególnych.

Co do drugiego ze spornych okresów, to podnieść należy, że Sąd nie dał wiary wnioskodawcy, że w całym okresie tego zatrudnienia wykonywał obowiązki palacza, bowiem stoi to w całkowitej sprzeczności z jego aktami osobowymi i zakresami obowiązków. Poza własnymi twierdzeniami na tą okoliczność wnioskodawca nie przedstawił wniosków dowodowych, mimo pouczenia w tym zakresie.

Z ustaleń, opartych na dowodach z dokumentów, wynika bowiem, że w okresie 21.05.1992 – 28.09.2022 r wnioskodawca był zatrudniony w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach: izoler, murarz- malarz, murarz- malarz – palacz, palacz, operator pieców, operator kotłów, operator kotłów – mechanik.

Do zakresu obowiązków wnioskodawcy od dnia 21.05.1992 r na stanowisku murarz – malarz należało wykonywanie prac remontowych i budowlanych na terenie Zakładu (...) a w szczególności roboty murarskie, malarskie, izolacji rurociągów sieci cieplnej, dokonywanie regularnych przeglądów węzłów cieplnych. Stanowisko murarz – malarz wnioskodawca formalnie zajmował od 1.08.1992.

Dopiero od 11.12.2001 r wnioskodawca posiadał świadectwo kwalifikacyjne uprawniające do zajmowania się eksploatacją urządzeń.

Zgodnie z aneksem do zakresu czynności z dnia 28.12.2001 r do wnioskodawcy należało, w przypadku wyznaczenia harmonogramem pracy lub przełożonych /w zastępstwie/ prowadzenie ruchu kotłów zgodnie z instrukcją obsługi i technologii ciepłowni, obsługa urządzeń odzūżlania i odpylania oraz nawęglania, zgodnie z instrukcją obsługi oraz przepisami bhp i ppoż po wyznaczeniu przez przełożonych, obsługa wagi samochodowej, utrzymywanie porządku i czystości na stanowiskach pracy oraz w pomieszczeniach socjalnych.

Dopiero w dniu 9.01.2002 r ukończył instruktaz stanowiskowy na stanowisku palacza.

Zgodnie z aneksem do zakresu czynności z dnia 15.03.2004 r do wnioskodawcy należało w przypadku wyznaczenia przez przełożonych obsługa wagi samochodowej i przyjmowanie dostaw węgla na plac węglowy.

Od dnia 30.04.2004 r wnioskodawcy powierzono stanowisko murarz – malarz, palacz.

Zgodnie z kartą stanowiska pracy z dnia 22.11.2006 r do obowiązków wnioskodawcy należało:

- wykonywanie prac remontowo – konserwacyjnych na terenie (...), w szczególności: murarskie, izolacyjne oraz malarskie
- w przypadku wyznaczenia harmonogramem pracy lub przełożonym/w zastępstwie/ prowadzenie ruchu kotłów zgodnie z instrukcją obsługi i technologii ciepłowni
- obsługa urządzeń odzūżlania i odpylania oraz nawęglania zgodnie z instrukcją obsługi oraz przepisami bhp i ppoż po wyznaczeniu przez przełożonych
- obsługa wagi samochodowej i przyjmowanie dostaw węgla na plac węglowy
- utrzymanie porządku i czystości na stanowiskach pracy oraz w pomieszczeniach socjalnych.

Dopiero od 1 grudnia 2006 r powierzono wnioskodawcy obowiązki palacza.

Zgodnie z kartą stanowiska pracy z dnia 20.12.2006 r do obowiązków wnioskodawcy należało .m.in:

- obsługa kotłów zgodnie z instrukcją obsługi kotła i technologii kotłowni
- prowadzenie zapisów parametrów kotłów i kotłowni zgodnie ze wskazaniami aparatury kontrolno – pomiarowej
- kontrolowanie na bieżąco wskazań przyrządów i aparatury kontrolno – pomiarowej
- sprawdzanie stanu opału w zasobnikach węgla
- sprawdzanie stanu wody technologicznej w zbiornikach w stacji uzdatniania wody

- kontrolowanie urządzeń odzuzłania i odpylania
- obsługa wagi samochodowej i przyjmowanie dostaw węgla na plac węglowy.

Od dnia 1.06.2008 r wnioskodawcy powierzono obowiązki operatora pieców. Zakres obowiązków nie uległ zmianie.

Wnioskodawca przedstawił co prawda świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, ale należy zwrócić uwagę, iż świadectwo pracy w warunkach szczególnych wydane pracownikowi przez pracodawcę z zachowaniem warunków przewidzianych normą § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. stanowi domniemanie i podstawę do przyjęcia, iż okres pracy w nim podany jest okresem pracy w warunkach szczególnych. Samo jednakże posiadanie świadectwa pracy potwierdzającego wykonywanie zatrudnienia w warunkach szczególnych organu rentowego nie wiąże i nie przesądza automatycznie o przyznaniu świadczenia na podstawie art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach w postępowaniu sądowym traktuje się jako dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c., który stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Dokument taki może być więc weryfikowany pod kątem prawdziwości wskazanych w nim faktów /por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 4 listopada 2008 r. sygn. III AUa 3113/08, opubl. LEX nr 552003; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 30 listopada 2006 r. sygn. III AUa 466/06, opubl: Orzecznictwo Sądu Apelacyjnego w Katowicach rok 2007, Nr 3, poz. 8; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 24 września 2008 r. sygn. III AUa 795/08, opubl: Orzecznictwo Sądów Apelacji B. rok 2008, Nr 4, str. 60/. Jednocześnie w judykaturze ugruntowane jest stanowisko, iż regulacja § 2 statuująca ograniczenia dowodowe nie ma zastosowania w postępowaniu odwoławczym przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. W konsekwencji okoliczność i okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach sąd uprawniony jest ustalać także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy, w tym nawet zeznaniami świadków /por. uchwała Sądu Najwyższego z 27 maja 1985 r. III UZP 5/85; uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984 r. III UZP 6/84; wyrok Sądu Najwyższego z 30 marca 2000 r. II UKN 446/99, opubl. OSNAPiUS 2001, nr 18, poz. 562/.

Należy przypomnieć, że zgodnie z Działem II Wykazu A zał. do rozporządzenia RM z dnia 7.02.1983 r w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze do prac w szczególnych warunkach w energetyce zalicza się: prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych oraz zgodnie z Działem XIV, poz. 1 do takich prac zalicza się prace nie zautomatyzowane palaczy i rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego.

Zgodnie natomiast z zarządzeniem nr 9 (...) O (...) z dnia 1.07.1983 r w sprawie stanowisk pracy w zakładach pracy resortu administracji, gospodarki terenowej i ochrony środowiska, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, uprawniające do niższego wieku emerytalnego oraz do wzrostu emerytury lub renty inwalidzkiej, pracą w warunkach szczególnych jest praca:

- maszynisty urządzeń odpylania, odpopielania i odzuzłania (wykaz A, dział II poz. 33)
- monterzy izolacji termicznych ciepłochronnych (wykaz A, dział II poz. 37)
- palacza (prace nie zautomatyzowane palaczy i rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego, wykaz A, dział XIV poz. 1 pkt.3)

Odnosząc powyższe do spornego okresu zatrudnienia, należy podnieść, iż brak podstaw do przyjęcia, że zatrudnienie wnioskodawcy na stanowisku malarza – murarza było zatrudnieniem w warunkach szczególnych, w pełnym wymiarze czasu pracy. Stanowiska te nie są wymienione ani w rozporządzeniu z 1983 r ani w zarządzeniu resortowym. Brak także dowodu, że prace malarskie, czy murarskie były wykonywane wyłącznie przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń ciepłych, skoro do obowiązków wnioskodawcy należało wykonywanie prac remontowo – konserwacyjnych na terenie (...), co nie jest tożsame z pracami przy

przesyłaniu energii cieplnej czy przy eksploatacji urządzeń cieplnych. W szczególności, że świadectwo kwalifikacyjne wnioskodawca posiadał dopiero od końca 2001 r. Wnioskodawca zeznał także, że nie malował rurociągów. Wnioskodawca miał także, zgodnie z zakresem obowiązków obsługiwać wagę oraz przyjmować dostawy węgla.

Dopiero od 2001 r w zakresie obowiązków pojawiają się prace palacza, ale jedynie w ramach zastępstwa, zatem nie była to praca w warunkach szczególnych w pełnym wymiarze czasu pracy.

Dopiero od 1.12.2006 r powierzono wnioskodawcy obowiązki palacza w pełnym wymiarze czasu pracy.

Na marginesie podnieść należy tylko, że zgodnie z zeznaniami wnioskodawcy, obsługiwał on piece na miał z mechanicznym rusztem i podajnikiem. Pilnował parametrów wody i czy równo podawany jest węgiel. Jedynym procesem niezautomatyzowanym było zdmuchiwanie sadzy. Natomiast kotły były zautomatyzowane. Zatem trudno przyjąć, że wnioskodawca wykonywał prace nie zautomatyzowane palaczy i rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego w pełnym wymiarze czasu pracy.

Mając na względzie powyższe, na podstawie powołanych przepisów prawa materialnego i art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd oddalił odwołanie wnioskodawcy, wobec niewykazania co najmniej 15 – letniego okresu pracy w warunkach szczególnych.